

Zakres oraz dotychczas wykonane prace w ramach Prognozy oddziaływania na środowisko zapisów Projektu PZPPOM

P. Pieckiel, L. Kruk-Dowgiałło, H. Boniecka, A. Lemieszek, A. Gajda, M. Typiak, W. Meissner, K. Świstun, B. Pępek, M. Olenycz.

Instytut Morski w Gdańsku

Gdańsk 08.03.2017

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Część I

Aspekty formalne

Zespół opracowujący Prognozę

Lp.	Imię i nazwisko	Instytucja
1.	Lidia Kruk-Dowgiatło	Instytut Morski w Gdańsku (IMG) Zakład Ekologii Wód (ZEW)
2.	Anna Lemieszek	IMG ZEW
3.	Piotr Pieckiel	IMG ZEW
4.	Tomasz Kuczyński	IMG ZEW
5.	Diana Dziaduch	IMG ZEW
6.	Paulina Brzeska-Roszczyk	IMG ZEW
7.	Anna Tarała	IMG ZEW
8.	Helena Boniecka	Instytut Morski w Gdańsku (IMG) Zakład Hydrotechniki Morskiej (ZHM)
9.	Agnieszka Gajda	IMG ZHM
10.	Włodzimierz Meissner	-
11.	Marlena Typiak	Arborea
12.	Klaudyna Świstun	DHI Polska Sp. z o.o.
13.	Bartosz Pępek	-

Harmonogram prac nad Prognozą w kontekście prac nad Projektem PZPPOM (dalej zwanym Planem)

Nazwa Zadania	2016 r.						2017 r.							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Opracowanie opisu założeń do Projektu planu														
<i>Przygotowanie propozycji zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko</i>														
Sporządzenie wykazu uwag i wniosków														
Pozyskanie materiałów planistycznych														
Wykonanie analiz														
Opracowanie analizy uwarunkowań														
<i>Pozyskanie danych źródłowych do Prognozy</i>														
Opracowanie wstępnego Projektu planu (v.0)														
Uwzględnienie uwag Zamawiającego do wstępnego Projektu planu (v.0)														
<i>Opracowanie wstępnej Prognozy (v.0)</i>														

Formalne uwarunkowania zakresu Prognozy

- zapisy art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
- wymagania szczegółowych zamieszczonych w „Opisie przedmiotu zamówienia”,
- założenia Planu,
- wskazania z RDOŚ w Gdańsku i Szczecinie oraz Zachodniopomorskiego i Pomorskiego PWIS.

Harmonogram i Zakres wykonanych prac nad Prognozą

- **22.07.2016r.** - podpisanie umowy z Dyrektorem Urzędu Morskiego w Gdyni,
- **18 i 19.10.2016r.** - pierwsze międzynarodowe spotkanie konsultacyjne,
- **28.11.2016r.** - zakres i stopień szczegółowości Prognozy przekazany do Urzędu Morskiego w Gdyni,
- **20.02.2017r.** – otrzymano wskazania do rozszerzenia zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy przez RDOŚ Gdańsk i Szczecin oraz Zachodniopomorskiego PWIS,
- **22.02.2017r.** - przekazanie do UM w Gdyni materiałów źródłowych, jako podstawa do opracowania Prognozy, praca ciągła w trakcie projektu,
- Wstępne prace nad dokumentem Prognozy.

Zakres Prognozy przed wskazaniami zgodnie z ustawą zawierać będzie:

- **informacje o zawartości, głównych celach Planu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,**
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień Planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie kierującego zespołem autorów o spełnianiu wymogów określonych w art. 74 a ust. 2 ustawy ooś.

Zalecenia Zamawiającego:

- **rekomendacje do Planu.**

Zakres Prognozy przed wskazaniami określa

ocenę stanu, ochronę przyrody i oddziaływań zapisów Planu na podstawie następujących komponentów środowiska morskiego:

- różnorodność biologiczna,
- zdrowie i warunki życia ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- woda,
- powietrze i klimat akustyczny,
- powierzchnia ziemi, w tym dno morskie,
- krajobraz, w tym krajobraz kulturowy,
- klimatu,
- zasoby naturalne,
- zabytki, w tym podwodne dziedzictwo kulturowe,
- dobra materialne,

z uwzględnieniem zależności pomiędzy nimi i oddziaływaniami na te komponenty.

Zakres Prognozy przed wskazaniami przedstawia:

- **rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Planu,**
- **rozwiązania alternatywne** do rozwiązań zawartych w Planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru,
- **możliwe transgraniczne oddziaływania na środowisko** - zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96 poz. 1110) oraz Protokołem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonym w Kijowie dnia 21 maja 2003 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 180 poz. 1074).

Funkcje akwenów analizowane w Planie i analizowane w Prognozie:

- sztuczne wyspy i konstrukcje,
- transport,
- infrastruktura techniczna,
- ochrona środowiska i przyrody,
- dziedzictwo kulturowe,
- rybołówstwo,
- akwakultura,
- pozyskiwanie energii odnawialnej,
- poszukiwanie, rozpoznawanie złóż kopalin oraz wydobywanie kopalin ze złóż,
- turystyka, sport i rekreacja,
- obronność i bezpieczeństwo państwa,
- **inne niż wymienione wyżej w zależności od potrzeb Planu.**

Wskazania RDOŚ w Szczecinie i Gdańsku do zakresu Prognozy

PISMO: RDOŚ-Gd-WOO.411.14.20116.KSZ.3.

Należy uwzględnić:

- prognozy oddziaływania na środowisko dla dokumentów powiązanych z opracowaniem,
- zapisy wobec wszystkich obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody wynikające z:
 - planów zadań ochronnych lub planów ochrony (**ew. ich projekty**),
 - ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
 - pozostałych ustaw powiązanych z wymienionymi.
- ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt związanych z wodami morskimi, strefą brzegową i lądem (ochrona morświna, ptaków i ich tras migracji, ryb oraz organizmów przydennych),
- uwarunkowania ekofizjograficzne, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań geomorfologicznych **Wybrzeża Bałtyku (!)**,
- **wpływ wariantów przebiegu gazociągu Baltic Pipe (!)**

Wskazania RDOŚ w Szczecinie i Gdańsku do zakresu Prognozy

PISMO: RDOŚ-Gd-WOO.411.14.20116.KSZ.3.

- korytarze migracyjne ptaków,
- wpływ na **strefę brzegową (!)** i wody przybrzeżne (w szczególności na wody wewnętrzne):
 - portów,
 - rozwoju żeglugi,
 - hodowli morskich organizmów,
 - turystyki i rekreacji morskiej**zwłaszcza w przypadku zwiększenia intensywności wykorzystania strefy brzegowej i wód wewnętrznych.**

Wskazania Zachodniopomorskiego PWIS do zakresu Prognozy

PISMO: ONS.9022.2.18.2016.AS

Prognoza powinna :

- określać, analizować i oceniać **przewidywane znaczące oddziaływania** na środowisko, a w szczególności na **ludzi, wodę i powietrze** z uwzględnieniem zależności między tymi elementami,
- przedstawiać rozwiązania zapobiegające i ograniczające negatywne oddziaływania na **warunki życia i zdrowia ludzi**.

Opracowanie graficzne Prognozy

W Prognozie zachowana zostanie spójność zakresu kartograficznego polegająca na:

- zgodności symboli graficznych głównych elementów Planu,
- zgodności odwzorowania kartograficznego z mapami Planu,
- zgodności skali głównych map Prognozy z Planu, co daje możliwość łatwiejszego analizowania zapisów obu dokumentów,
- jednakowym podziale arkuszowym przyjętym w Planie.

Dodatkowe elementy graficzne w Prognozie

- **syntetyczna mapa całego obszaru objętego Planem, w formie mapy wielkoskalowej,**
- **mapy szczegółowe wykonane w mniejszej skali niż mapy Planu, co umożliwi zaprezentowanie i zlokalizowanie zidentyfikowanych w Prognozie konfliktów.**

Materiały źródłowe

Zebrano dane źródłowe dotyczące następujących zagadnień:

Obszary podlegające ochronie

Siedliska i gatunki

Obszary cenne przyrodniczo niepodlegające ochronie

Strefa fotyczna

Tarliska ryb, miejsca żerowania ryb

Modele ryzyka ekologicznego

Informacje oceanograficzne

Informacje geologiczne

Wraki

Projekty naukowo- badawcze

Analizy przestrzenne

Oddziaływanie na środowisko

Inne informacje

Łącznie przeanalizowano:

- 401 raportów i prognoz
- 803 zbiory danych przestrzennych,
- 124 akty prawne,
- 43 publikacje,
- 126 plików z innymi danymi

Główne źródła pozyskania materiałów

- Baza materiałów zebranych do Studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego Polskich Obszarów Morskich i jego aktualizacji w 2017 r.
- Baza materiałów zebranych do Planu,
- Baza materiałów Urzędów Morskich w Gdyni, Słupsku i Szczecinie,
- Baza materiałów Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej,
- Baza danych oraz materiałów Instytutu Morskiego w Gdańsku.

Aktualnie opracowywanymi zagadnieniami są:

I. Analizy i oceny stanu środowiska w zakresie m.in.:

- uwarunkowań oceanograficznych,
- stanu flory i fauny obszarów morskich,
- inwentaryzacji obszarów i gatunków chronionych,
- stanu powietrza atmosferycznego,
- antropopresji i ochrony brzegów morskich,
- zasobów naturalnych,
- walorów krajobrazowych, w tym krajobrazu kulturowego,
- kłapowisk.

II. Analiza metodyki oceny oddziaływania na środowisko zapisów Planu

(podział przestrzenny POM wynikający z Planu?)

Planowane zadania

- opracowanie **WSTĘPNEJ WERSJI PROGNOZY** oddziaływania na środowisko – **w terminie 2 miesięcy od dnia odbioru przez Zamawiającego Planu – do 18.08.2017 r.**
- ciągłe pozyskiwanie i weryfikacja danych źródłowych na potrzeby Prognozy oddziaływania na środowisko zapisów Planu.

Część II

Wybrane aspekty merytoryczne zagadnienia do dyskusji

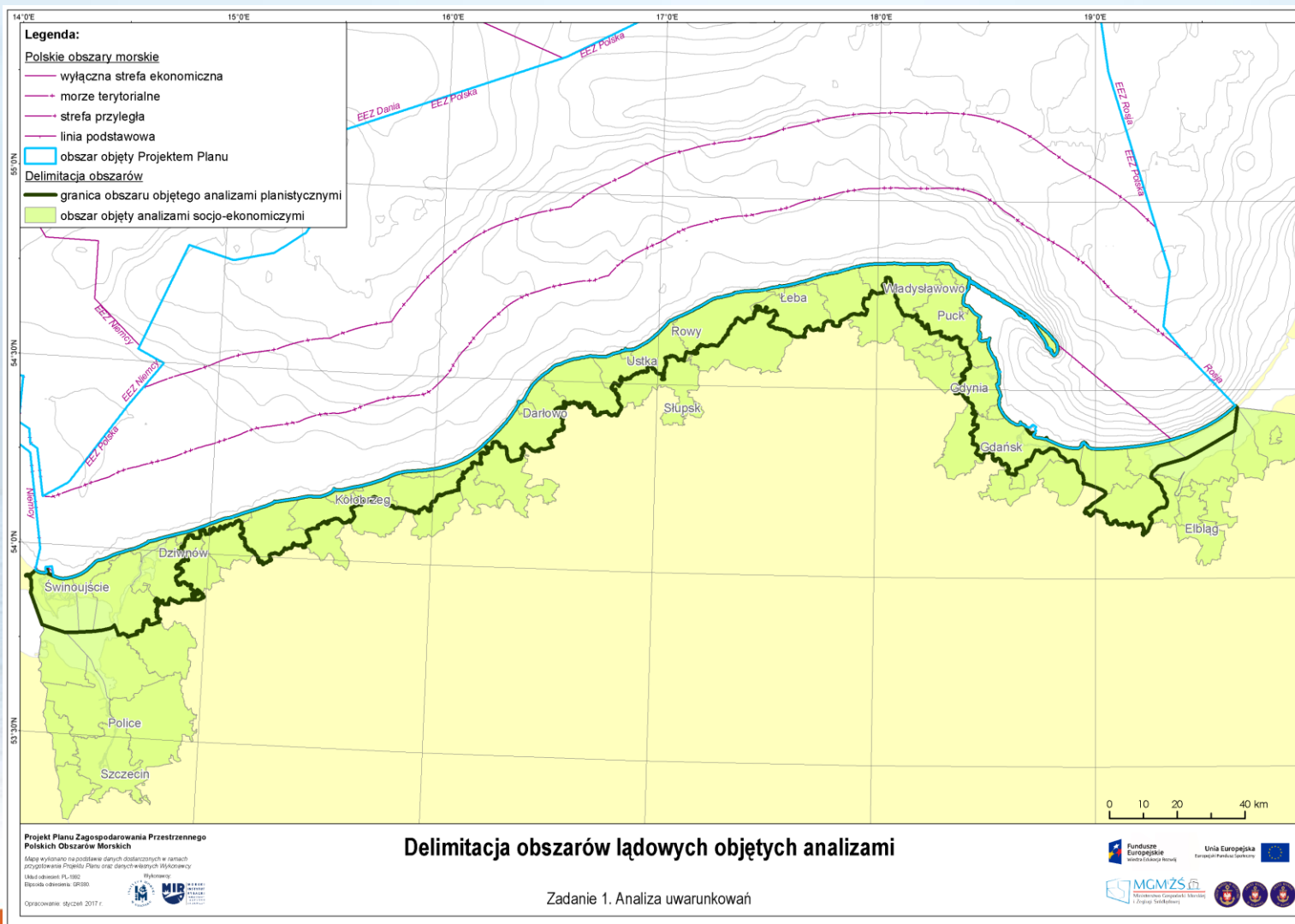

Proponowany założeń do Planu **zakres przestrzenny na lądzie**

W Studium Uwarunkowań - przyjęto arbitralnie zasadę włączania do analizy „uwarunkowań przestrzennych” gmin nadmorskich oraz dodatkowo gminy leżące nad Zalewem Wiślanym i Szczecińskim oraz miasto Szczecin.

W Planie obszar przybrzeżny obejmuje również gminy nie leżące w bezpośrednim sąsiedztwie morza, lecz nie dalej niż **10 km od brzegu**.

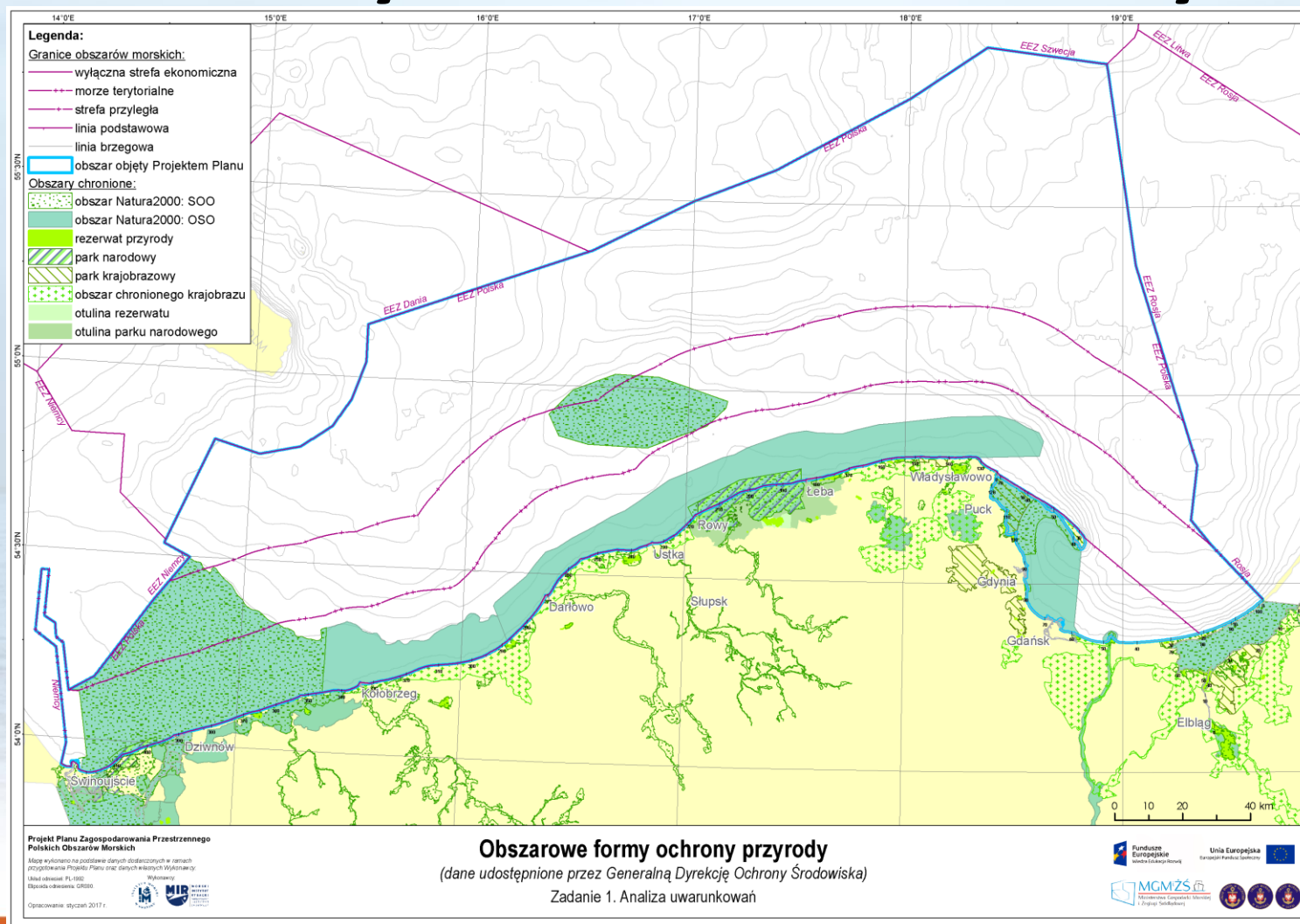
Mapa proponowanego w Planie zakresu przestrzennego analiz na lądzie

Proponowany w Prognozie zasięg oddziaływania strefy lądowej:

- **Doprecyzowanie pojęć i terminów związanych z przybrzeżną strefą morza, ochroną środowiska morskiego, zrównoważonym rozwojem,**
- **Linia brzegowa**- element graniczny jurysdykcji planistycznej,
- **Pas ochronny** jako granica oddziaływania lądu i morza (z uwagi na czynniki naturalne, antropopresję)-zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 pkt. 2 ustawy *o obszarach morskich RP i administracji morskiej* pas ochronny obejmuje obszar, w którym działalność człowieka wywiera bezpośredni wpływ na stan pasa technicznego, stanowiącego strefę wzajemnego **bezpośredniego oddziaływania morza i lądu,**
- **Różny zasięg oddziaływania na POM** funkcji realizowanych na lądzie
 - porty,
 - miejscowości nadmorskie,
 - odcinki nie poddane antropopresji.

Proponowany w Prognozie zakres przestrzenny obszarów chronionych

Proponowany w Prognozie zasięg oddziaływania zapisów Planu na obszary chronione

określony zostanie :

dla strefy obszarów i siedlisk chronionych leżących w części lub w całości w POM lub bezpośrednio sąsiadujących z linią brzegową,

nie dalej jednak niż zasięg pasa ochronnego, zgodny z Rozporządzeniem RM *w sprawie określenia minimalnej i maksymalnej szerokości pasa technicznego i ochronnego oraz sposobu wyznaczania ich granic (Dz.U. z 2003 r. Nr 89, poz. 820 ze zm.)*

Na obszary – wyznaczone i projektowane: **Natura 2000, parki narodowe, rezerваты i parki krajobrazowe.**

Oddziaływania zapisów Planu na ptaki

Analizami objęte zostaną m.in. zagadnienia związane z:

- **możliwym wpływem na ptaki migrujące i zimujące (bardzo niskie liczebności ptaków latem (VI-VIII))**
- **gatunkami najliczniej występującymi, którymi są:**
 - **kaczki morskie odżywiające się zoobentosem: lodówka, uhla, markaczka (strefa pełnomorska i przybrzeżna (mniej licznie))**
 - **ichtiofagi nurkujące: nurzyk, alka (głównie strefa pełnomorska)**
 - **mewa srebrzysta**
- **gatunki z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej UE (np. nur czarnoszyi, nur rdzawoszyi, bielaczek) - to gatunki mało liczne**

Funkcje realizowane w POM wstępnie wytypowane jako oddziałujące na ptaki

Funkcje realizowane na Polskich Obszarach Morskich:

- sztuczne wyspy i konstrukcje
- transport
- infrastruktura techniczna
- ochrona środowiska
- dziedzictwo kulturowe
- **rybołówstwo**
- akwakultura
- **pozyskiwanie energii odnawialnej**
- poszukiwanie, rozpoznawanie, złóż kopalin oraz wydobywanie kopalin ze złóż
- **turystyka, sport i rekreacja**
- obronność

Oddziaływania zapisów Planu na ssaki morskie

- Foka szara
- Foka pospolita
- Foka obrączkowana
- Morświn

- SAMBAH (Statyczny monitoring akustyczny bałtyckich morświnów),
- BIAS (Informacja o Poziomie Dźwięków Podwodnych Morza Bałtyckiego),
- projekty WWF (Wsparcie restytucji i ochrony ssaków bałtyckich w Polsce, Ochrona siedlisk ssaków i ptaków morskich),

www.wwf.pl

Funkcje oddziałujące na ssaki morskie

(lista otwarta)

określone przy uwzględnieniu wykorzystania wyodrębnionych akwenów na potrzeby:

- transportu,
- infrastruktury technicznej,
- rybołówstwa,
- akwakultury,
- pozyskiwania energii odnawialnej,
- poszukiwania, rozpoznawania złóż kopalin oraz wydobywania kopalin ze złóż,
- turystyki, sportu i rekreacji,
- obronności

Podsumowanie

1. Określony zastał zakres Prognozy,
2. Otrzymano wskazania właściwych organów,
3. Zebrano materiały źródłowe,
4. Rozpoczęto opracowywanie Prognozy.

**Podstawową rolą Prognozy jest identyfikacja oddziaływań i określenie ich siły oraz zaproponowanie środków i działań minimalizujących w celu zapewnienia realizacji polityki zrównoważonego rozwoju w POM
w ścisłym odniesieniu do Planu.**

www.gospodarkamorska.pl

Koniec prezentacji

